

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Rodziny,
Polityki Senioralnej i Społecznej (14.)
w dniu 8 marca 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne w 2016 r. (druk senacki nr 93, druki sejmowe nr 258 i 267).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jarosław Duda)

Przewodniczący Jarosław Duda:

Witam wszystkich serdecznie na kolejnym posiedzeniu Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej.

Witam serdecznie zaproszonych przybyłych gości. Witam pana ministra Marcina Zielenieckiego, witam pana dyrektora Marka Buciora, witam pana Przemysława Wójcickiego. Witam oczywiście bardzo serdecznie państwa senatorów.

Proponuję, abyśmy przystąpili do zrealizowania dzisiejszego porządku obrad. Na dzisiejszym posiedzeniu mamy do rozpatrzenia ustawę o zmianie ustawy o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne w 2016 r.; druk senacki nr 93, druki sejmowe nr 258 i 267.

Nie dostrzegam pani przewodniczącej Beaty Mazurek jako posła sprawozdawcy, zatem oddam głos panu ministrowi, żeby mógł nas z tym tematem zapoznać.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Potrzeba uchwalenia ustawy zmieniającej ustawę, która niedawno weszła w życie, bo weszła w życie 1 marca 2016 r., jest konsekwencją pewnego przeoczenia. Polegało ono na tym, iż we wszystkich 3 projektach ustaw, które były procedowane w Sejmie, zabrakło przepisu, który przewidywałby, iż kwota tego jednorazowego dodatku, czyli jednorazowego wsparcia dla emerytów i rencistów czy osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe na najniższym poziomie, byłaby wyłączona przy ustalaniu kryterium dochodowego, czyli nie byłyby uwzględniana przy ustalaniu kryterium dochodowego w rozumieniu 2 ustaw, mianowicie w rozumieniu ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej. Założenie generalne, na którym opiera się ustawa o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów i rencistów, było takie, aby świadczenia w tych kwotach, które są nominalnie określone w przepisach ustawy, czyli w kwotach od 50 zł do 400 zł, trafiły do rąk osób upraw-

nionych do otrzymywania tych świadczeń. I można powiedzieć, że to założenie zostało zrealizowane, ale zakładano, że otrzymanie tego jednorazowego wsparcia nie będzie wiązało się z żadnymi negatywnymi konsekwencjami, jeżeli chodzi o sytuację materialną osób uprawnionych do tych świadczeń. Zabrakło w ostatecznej wersji uchwalonej przez Sejm i Senat przepisów, które wyłączałyby te kwoty jednorazowych dodatków z przychodów uwzględnianych przy ustalaniu prawa do dodatku mieszkaniowego czy prawa do niektórych świadczeń z pomocy społecznej.

Tak że jeżeli chodzi o przebieg prac w Sejmie, muszę powiedzieć, że ta kwestia nie budziła żadnych kontrowersji, nie była przedmiotem jakiejś większej dyskusji, zdecydowaną większością głosów ta nowelizacja została uchwalona. Tak że tak to wygląda z naszej perspektywy. Oczywiście popieramy projekt ustawy nowelizacyjnej, to znaczy może nie projekt ustawy nowelizacyjnej, bo mówimy już o uchwalonej ustawie... Popieramy ustawę nowelizacyjną w takim kształcie, w jakim została ona uchwalona przez Sejm. Dziękuję.

Przewodniczący Jarosław Duda:

Dziękuję, Panie Ministrze.

No, czasem tak bywa, że trzeba jakieś niedopatrzenie naprawić. Sejm już to uczynił, a teraz ta ustawa jest u nas.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby w tym zakresie zabrać głos?

Pan senator Mieczysław Augustyn, bardzo proszę.

Senator Mieczysław Augustyn:

W izbie naprawczej nie powinniśmy tak lekko tego kwitować, bo prawdę mówiąc, bijemy się poniekąd w swoje piersi. Ale na usprawiedliwienie – i tylko w tym celu zabieram głos – można powiedzieć, że ostatnio ten tryb procedowania ustaw sprzyja temu, że my nie wykonujemy właściwie swoich obowiązków jako Izba, która jest właśnie do tego powołana, żeby tego rodzaju niedociągnięcia wyłapywać i naprawiać. Niestety to może powielać... Bo to jest już chyba drugi albo trzeci taki przypadek, kiedy dosłownie po tygodniach wracamy do ustawy, która dopiero co wchodzi w życie. Dlatego mam taki apel do ministerstwa... Przecież po coś to było zrobione, żeby prace szły normalną ścieżką, poprzez wszystkie legislacyjne sita rządowe, żeby do parlamentu trafiała ustawa już przygotowana. A jak się

zaczyna od parlamentu po to, żeby nadgonić czas, moim zdaniem niepotrzebnie stracony... Przypomnijmy, że kwestia tego dodatku była proponowana już przez Platformę Obywatelską za czasów poprzedniego rządu, więc akurat w tej sprawie czasu było dość, było wystarczająco dużo. Państwo po prostu kontynuujecie tamten pomysł. Takim apelem chciałbym zakończyć, Panie Ministrze: żeby jednak w miarę możliwości unikać tej skróconej ścieżki, ponieważ ona często kończy się niestety takim falstartem, jak tym razem. A my potem też świecimy razem z państwem, chociaż właściwie państwo jakby za parawanem, za parawanem Sejmu, za parawanem Senatu, prawda... Ale przecież dobrze wiemy, że impuls co do tej ustawy wyszedł z ministerstwa. Ale to my będziemy potem brali odpowiedzialność, kiedy będą padały pytania, gdzie był Senat, dlaczego do czegoś takiego dopuścił. Bo jeszcze, że Sejm się pomylił, to... Pewnie po to jest Senat, bo zakłada się, że Sejm może się pomylić, ale jak Senat przepuszcza, to my się wstydzimy, prawda?

Przewodniczący Jarosław Duda:

Bardzo proszę, pan senator Krzysztof Słoń.

Senator Krzysztof Słoń:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Zmyliła nas wszystkich oczywista oczywistość tego założenia, że ta przecież incydentalna ustawa o jednorazowym dodatku nie będzie rodzić żadnych negatywnych skutków dla jej adresatów. Ale to też pokazuje, że my jako Izba Wyższa nie możemy nad takimi oczywistymi oczywistościami zasypiać i ich nie dostrzegać. Mnie osobiście cieszy to, że ten błąd zostaje naprawiony dosyć szybko i nie będzie rodził skutków dla osób zainteresowanych tym jednorazowym dodatkiem, bo rzeczywiście zarówno jeśli chodzi o krąg adresatów tej pomocy, jak i w przypadku tych, których świadczenia są najniższe, wysokość tego dodatku jest wyczekiwana przez te środowiska. Myślę, że wspólnymi siłami będziemy coraz bardziej się docierać. Pewnie w tej chwili jakiegokolwiek deklaracje z naszej strony mogą być również odbierane nieco na wyrost, ale rzeczywiście musimy tutaj przyłożyć się do tych proponowanych rozwiązań, ażeby tak oczywiste rzeczy nie umykały naszej uwadze. Dziękuję.

Przewodniczący Jarosław Duda:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Jeszcze raz pan senator Augustyn.

Senator Mieczysław Augustyn:

Prawdę mówiąc – państwo senatorowie pewnie też się z tym zgodzą – nie byłoby tego problemu, gdyby wprowadzony wcześniej mechanizm „złotówka za złotówkę” był wprowadzony także przy innych świadczeniach. Wtedy nie trzeba by było za każdym razem pilnować, czy to będzie wliczane, czy to nie będzie wliczane do jakiegoś świadczenia, bo byłoby wiadomo, że ten mechanizm by zadzia-

łał i świadczenie byłoby pomniejszone o tyle, o ile próg dochodowy byłby przekroczony. Swego czasu były takie obietnice, że jeżeli w przypadku świadczeń rodzinnych ten mechanizm się sprawdzi, to będzie próba rozszerzenia go na pozostałe świadczenia w ramach polityki społecznej. Panie Ministrze, zachęcam do tego, bo to porządkowałoby te sprawy, wtedy nie musielibyśmy za każdym razem zastanawiać się, czy to wchodzi do świadczeń, czy nie wchodzi, tylko wiadomo byłoby, że wchodzi i o tyle pomniejszałoby należne świadczenia. Sprawa byłaby wtedy jasna i przesądzona.

Przewodniczący Jarosław Duda:

Pan minister, proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Jedna rzecz wymaga wyjaśnienia. Mianowicie sytuacja prawna, jeżeli chodzi o procedurę ustalania kryterium dochodowego czy wliczania pewnych przychodów do kryteriów dochodowych, wygląda bardzo różnie. Być może zauważyliście państwo, że nie proponujemy tutaj, żeby włączyć do tego, nazwijmy to, wyłączenia właśnie dochodu, od którego zależy prawo do świadczeń rodzinnych.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Można sobie zadać pytanie: dlaczego? Powiem tak: zasady obowiązujące przy ustalaniu kryterium dochodowego różnych świadczeń są bardzo różne. W ustawie o świadczeniach rodzinnych tak naprawdę mamy, można powiedzieć, rozwiązanie polegające na określeniu pozytywnego katalogu świadczeń, które są uwzględniane przy ustalaniu kryterium dochodowego. I teraz jeżeli wprowadzamy nowe świadczenia, a nie zmieniamy ustawy o świadczeniach rodzinnych, no to konsekwencją jest to, że to nowe świadczenie nie jest wliczane do dochodu uwzględnianego przy ustalaniu kryterium dochodowego. Problem polega na tym, że w przypadku tych dwóch ustaw, czyli ustawy o pomocy społecznej i ustawy o dodatku mieszkaniowym, mamy do czynienia z odwróceniem sytuacji, to znaczy mamy, powiedzmy, przyjętą zasadę, że uwzględnia się każdy dochód poza dochodami wyłączonymi. Ponieważ ten dodatek jednorazowy nie został wyłączony, no to jest domniemanie, obowiązuje zasada, że wówczas to nowe świadczenie, które się pojawia w systemie, wlicza się do tego dochodu, od którego zależy prawo do świadczeń. Stąd właśnie powstała potrzeba znowelizowania tego przepisu.

Jeżeli chodzi o kwestię jak gdyby historii, to zgodzę się z tym, że prace legislacyjne nad projektem tej głównej ustawy o jednorazowym dodatku zostały zainicjowane jeszcze w poprzedniej kadencji, ale muszę też powiedzieć, że rząd poprzedniej kadencji przeprowadził dość, powiedziałbym, intensywne konsultacje społeczne w sprawie tego projektu. Zostały przedstawione opinie różnych resortów i w trakcie konsultacji tego problemu nie dostrzeżono. Tak że można powiedzieć, że jeżeli mówimy o biciu się we własne pierś, no to tych, powiedzmy, winowajców tutaj jest coraz więcej. Dziękuję.

Przewodniczący Jarosław Duda:

Dziękuję.

No to skoro już mówimy o biciu się w piersi, Panie Ministrze, to teraz chyba będziecie musieli państwo jako Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uderzyć się naprawdę mocno w piersi. Nie wiem, czy pan wie, o czym mówię. Mówię o sztandarowym projekcie w skrócie nazywanym 500+, gdzie – i mówię to tutaj na forum tej komisji do pana jako członka kierownictwa tego ministerstwa – zdaje się zapomniano o urzędach marszałkowskich i o świadczeniach z tego poziomu, które tam powinny być realizowane. To nie jest wielka kwota, bo to jest około 10 milionów zł, ale z tego, co mi wiadomo, będzie trzeba tę ustawę nowelizować. Ja zresztą już zwróciłem się w tej sprawie do pani minister. Tak że jeśli to jeszcze nie jest u państwa jakby temat wiodący do szybkiej poprawki, to proszę łaskawie to sprawdzić, bo nowelizacja ustawy, zdaje się, będzie konieczna. A to tak à propos tempa, w którym pracowaliśmy też w tym zakresie.

Zamykam dyskusję w kwestii omawianej dzisiaj ustawy. Pozwoliłem sobie na tę uwagę co do poprzedniej ustawy, która wydaje się będzie państwa za chwilę absorbowała.

Przejdźmy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem ustawy o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne w 2016 r. w zapisie zaproponowanym w ustawie? Proszę o podniesienie ręki. (8)

Czy jest ktoś przeciw? (0)

Czy ktoś się wstrzymał? (0)

Zatem ustawa została przegłosowana, przyjęta przez naszą komisję jednogłośnie.

Czy w sprawach różnych... Sprawozdawcą komisji proponuję... Kto z państwa?

(*Senator Mieczysław Augustyn*: Pan przewodniczący.)

(*Głos z sali*: Jest zgoda.)

Ja uważam, że akurat tę ustawę, w przypadku tej poprawki, powinien sprawozdawać senator wspierający ekipę rządzącą, więc proponuję, żeby ktoś z państwa się zgłosił w tym zakresie. Proszę bardzo.

(*Senator Mieczysław Augustyn*: Taki los przewodniczącego.)

(*Wesołość na sali*)

Nie ma chętnych. To znaczy ja mogę kogoś wyznaczyć, ale mogę też wziąć...

O, zdaje się, że pan senator Szwed chce, tak? Proszę uprzejmie, znakomicie. Zgłosił się pan senator Szwed.

Po prostu uważam, że w sytuacji, kiedy poprawiamy tak na szybko, pan senator Szwed będzie tutaj najbardziej, że tak powiem, nadającą się osobą w tym zakresie.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, będzie mógł uderzyć się w piersi. Gratulujemy wyboru, Panie Senatorze.

Nie widzę chętnych do zabrania głosu. Zatem zamykam dzisiejsze posiedzenie komisji.

Dziękuję zaproszonym gościom.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Proszę?

(*Senator Mieczysław Augustyn*: A drugie posiedzenie mamy wspólne?)

Drugie mamy wspólne, 4 komisje spotykają się o 13.30 na sali plenarnej. Dziękuję bardzo.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 48*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii